

ВИКОРИСТАННЯ БАНКАМИ КЛАСИФІКАЦІЇ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВА ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ЇХ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У процесі поглиблення ринкових відносин і приєднання економіки України до глобальної господарської системи посилюється вплив внутрішніх, а особливо зовнішніх факторів на конкурентоспроможність та економічну стабільність суб'єктів господарювання. Для того, щоб нормально функціонувати в умовах трансформації економіки, необхідно підприємницьким структурам і банківським установам враховувати всі можливі ризики, які виникають у процесі господарських та фінансово-кредитних відносин.

Банки в процесі кредитування визначають кредитоспроможність позичальника, що є важливим фактором при наданні позик та довгострокових кредитів. Звичайно, оцінка кредитоспроможності має включати в себе також і визначення всіх можливих ризиків, які стосуються господарської діяльності підприємства в умовах відкритої економіки країни. Таким чином, це дає змогу банку побачити і усвідомити ризиковість угоди, можливості неповернення коштів та недоотримання прибутку.

Отже, банк прийматиме рішення працювати з суб'єктами господарювання зі зменшеною ризиковістю неплатоспроможності і тим самим унеможливить неповернення грошових ресурсів, що є досить важливим при обмеженості пасивів банку та необхідності максимальної ефективності їх використання. Ці взаємопов'язані між собою процеси впливають у кінцевому результаті на ліквідність банку.

Проаналізувавши безліч підходів відомих економістів до визначення класифікації ризиків, виділимо та запропонуємо ті з них, які необхідні банку як для оцінки кредитоспроможності, так і для визначення їх значимості на кожний момент часу.

Пропонуємо таку класифікацію ризиків, яка буде зрозумілою і простою при визначенні кредитоспроможності позичальника. Виходячи з того, що в обліку і фінансовому аналізі виділяють три типові види діяльності підприємства – операційну, фінансову, інвестиційну – виділимо основні групи ризиків.

Звичайно, ця класифікація стосується тільки тих ризиків, які безпосередньо з'являються в самій діяльності підприємства, їх можна іменувати внутрішніми. Але банківська установа повинна знати і враховувати ті ризики, які не належать конкретно до діяльності підприємства, їх називають зовнішніми (інфляційний, політичний, криміногенний тощо).

Отже, даний підхід і класифікація ризиків підприємства дадуть можливість при визначенні кредитоспроможності не тільки оцінити фактичний стан справ підприємства, але й спрогнозувати його можливість у майбутньому погасити заборгованість. Застосувавши дану класифікацію

(рис.1), банки скоротять можливість виникнення проблемних кредитів, а отже, і ризик неповернення кредитів.

Харченко, А.М. Використання банками класифікації ризиків підприємства при визначенні їх кредитоспроможності в умовах глобалізації [Текст] / А.М. Харченко // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (31 травня–1 червня 2007 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2007. – С. 51-52.